

TREJSI ŠEVALIJE

NOVI UČENIK

Ponovo ispričan
Šekspirov
Otelo

Preveo
Nenad Dropulić

■ Laguna ■

Naslov originala

Tracy Chevalier

NEW BOY

Othello Retold

Copyright © Tracy Chevalier 2017

Translation copyright © 2017 za srpsko izdanje, LAGUNA

Kupovinom knjige sa FSC oznakom pomažete razvoj projekta
odgovornog korišćenja šumskih resursa širom sveta.

NC-COC-016937, NC-CW-016937, FSC-C007782

© 1996 Forest Stewardship Council A.C.

HOGARTH
SHAKESPEARE

„Šekspir nije bio čovek svog doba,
već čovek za sva vremena.“

BEN DŽONSON

Više od četiristo godina Šekspirova dela se izvode, čitaju i vole širom sveta. Reinterpretirana su za svaku novu generaciju, bilo kao tinejdžerski filmovi, mjuzikli, naučnofantastični filmovi, japanske ratničke priče ili književne obrade.

U projektu *Hogart Šekspir* priznati i rado čitani književnici današnjice obrađuju Šekspirova dela. Ovaj serijal prevodi se u više od dvadeset zemalja.

Prvi deo

PRE ŠKOLE

*Sladoled voćni sa puno šlaga
Kaži mi kome ću biti draga!*

Di ga je primetila pre svih ostalih. Bilo joj je drago zbog toga, radovalo ju je. Osećala se posebnom jer je bio samo njen nekoliko trenutaka, pre nego što je svet oko njih štucnuo i nije se oporavio do večeri.

Igralište je bilo prepuno pre početka nastave. Dovoljno dece je stiglo ranije, pa su zaigrali škole, fudbal na male goliće i druge igre, koje će se prekinuti čim zazvoni zvono. Sama Di nije poranila – majka ju je poslala nazad u sobu da obuče nešto komotnije rekavši joj da je prosula jaje na majicu, mada Di nije videla ni tačkicu žumanceta. Delom puta do škole je trčala, a pletenice su je lupkale po leđima, sve dok je bujica učenika koji idu u istom pravcu nije uverila da ne kasni. Stigla je na igralište minut-dva pre prvog zvona.

Nije imala dovoljno vremena da se pridruži svojoj najboljoj drugarici Mimi i drugim devojkama u preskakanju konopca, pa je krenula prema ulazu u školu s igrališta, gde je gospodin Brabant s ostalim učiteljima čekao da se razredi postroje. Njen učitelj je imao kratku

čtvrtaštu frizuru i stajao je vrlo uspravno. Neko je jednom rekao Di da se borio u Vijetnamu. Di nije bila najbolja učenica u razredu – ta čast pripadala je ukočenoj Pati – ali trudila se kad god je mogla da gospodin Brabant bude zadovoljan, dovoljno da je zapazi, ali ne toliko da je prozovu ulizicom.

Zauzela je svoje mesto u prvom redu, osvrnula se oko sebe i pogledala devojčice koje su i dalje preskakale konopac. Onda ga je spazila, nepomičnog pored vrteške. Četiri dečaka su se vrtela – Ijan i Rod i dvojica iz četvrtog razreda. Okretali su se tako brzo da je Di bila sigurna da će ih neki učitelj zaustaviti. Jednom je jedan dečak odleteo s vrteške i slomio ruku. Dvojica četvrtaka izgledala su preplašeno, ali nisu mogli da obuzdaju vrtešku koju je Ijan stručno ubrzavao otiskujući se nogom od tla.

Dečak pored zaošijane vrteške nije bio obučen nehajno kao ostali dečaci, u farmerke, majicu i patike. Nosio je sive zvoncare od štofa, belu košulju kratkih rukava i crne cipele, nalik uniformi kakvu nose učenici privatnih škola. No, isticao se po svojoj koži čija je boja podsetila Di na medvede koje je videla u zoološkom vrtu kad je pre mesec-dva bila tamo sa školom. Iako ih zovu crnim medvedima, njihovo krzno je zapravo tamnosmeđe i pri vrhu dlake crvenkasto. Uglavnom su dremali ili njuškali hrpu hrane koju im je čuvar istresao u kavez. Tek kad je Rod na njih bacio štap da ostavi utisak na Di, jedan medved se prenuo, pokazao požutele zube

i zarežao tako da su deca cikhla i nasmejala se. Di se nije smejala s njima; namrštila se na Roda i okrenula se.

Novi učenik nije gledao vrtešku, nego je posmatrao zgradu u obliku slova L. Bilo je to tipično zdanje osnovne škole u predgrađu, podignuto pre osam godina, a ličilo je na dve nemaštovito zbijene kutije za cipele od crvene cigle. Kad je Di krenula u predškolsko, zgrada je još mirisala na novo. Sada je pak bila kao haljina obučena mnogo puta, puna mrlja, rupica i tačkica tamo gde je porub popustio. Znala je svaku učionicu, svako stepenište, svaku ogradu, svaku kabinu u toaletu. Znala je i svaku stopu igrališta, kao i igrališta za mlađe učenike s druge strane zgrade. Di je padala s ljuljaške, odirala butine na toboganu i ostajala zaglavljena na vrhu penjalice kad se suviše uplaši da siđe. Jednom je polovinu igrališta proglasila Gradom devojčica, pa su ona, Mimi, Blanka i Dženifer terale sve dečake koji se usude da pređu granicu. Skrivala se s ostalima u ugao pored ulaza u salu za fizičko gde dežurni učitelji nisu mogli da ih vide, pa su isprobavale ruževe, čitale stripove i igrale masne fote. Živela je svoj život na igralištu, smejala se i plakala, zaljubljuvala se, sklapala prijateljstva i stvarala neprijatelje. Bio je to njen svet, toliko prislan da ga je uzimala zdravo za gotovo. Za mesec dana će ga napustiti i poći u nižu gimnaziju.

Sada je neko nov i drugačiji ušao na njenu teritoriju, to je primoralo Di da svoj svet pogleda iznova i odjednom je zaključila da je otrcan, a da je ona u njemu tuđin. Baš kao i on.

Sada je krenuo. Ne krupnim teškim korakom kao medved, nego više kao vuk ili – Di je pokušavala da se seti mrkih životinja – kao panter, ona velika mačka. O čemu god da je mislio – verovatno o tome da je novi učenik na igralištu punom nepoznate dece drugačije boje od njegove – otrčao je do školskih vrata gde su čekali učitelji s nesvesnom samouverenošću osoba koje znaju kako njihovo telo dejstvuje. Di je osetila da je nešto steže u grudima. Duboko je udahnula.

„Vidi, vidi“, rekao je gospodin Brabant. „Čini mi se da čujem bubnjeve.“

Gospođica Loud, takođe učiteljica šestog razreda, zakikotala se stojeći do njega. „Šta je ono gospođa Djuk rekla, odakle je on?“

„Iz Gvineje, mislim. Ili beše iz Nigerije? U svakom slučaju iz Afrike.“

„Kod tebe je, zar ne? Bolje kod tebe nego kod mene.“ Gospođica Loud pogladila je suknju i dodirnula minđuše, možda da se uveri da su još tu. To joj je bila navika kad je nervozna i često je dodirivala minđuše. Uvek je bila uredna, osim kratke plave kose ošišane u bubikopf. Tog dana obukla je žutozelenu suknju i žutu bluzu, a na ušima je nosila zelene alke. Cipele su joj takođe bile zelene, s niskim četvrtastim potpeticama. Di i njene drugarice volele su da raspravljaju o garderobi gospođice Loud. Bila je mlada, ali njena odeća nije ličila na ružičaste i bele majice njenih učenika niti na njihove zvoncare od teksasa sa cvetovima izvezenim duž poruba.

Gospodin Brabant je slegnuo ramenima. „Ne očekujem nikakve nevolje.“

„Ne, naravno da ne.“ Gospođica Loud netremice je krupnim plavim očima gledala kolegu kao da ne želi da propusti ni mrvicu mudrosti koja bi joj pomogla da bude bolja učiteljica. „Misliš li da bi trebalo – pa, da *kažemo* nešto đacima o njemu, nešto, šta ja znam, o tome da je *drugačiji*? Da ih podstaknemo da ga lepo dočekaju?“

Gospodin Brabant je frknuo. „Ne može se sve u rukavicama, Dajen. Ne treba mu poseban tretman samo zato što je cr... samo zato što je novi učenik.“

„Ne, ali... Ne, naravno.“ Oči gospođice Loud su se ovlažile. Di je čula od Mimi da je njena učiteljica nekoliko puta stvarno zaplakala na času. Đaci su je iza leđa zvali Plačljiva Lodi.

Pogled gospodina Brabanta zaustavio se na Di, koja je čekala ispred njega. Nakašljao se i rekao: „Di, idi i dovedi ostale devojčice.“ Pokazao je grupicu koja je preskakala konopac. „Reci im da ću im uzeti konopac ako nastave da skaču posle prvog zvona.“

Bio je jedan od retkih učitelja u školi i, mada to ne bi trebalo da bude važno, za Di je zbog toga bio učitelj kog uvek treba poslušati, učitelj na kog treba ostaviti utisak ako je moguće – tako isto mislila je i o svom ocu, kome je uvek pokušavala da se umili kada dođe kući s posla.

Pohitala je do zaigranih devojčica. Preskakale su dva debela konopca koji su lepo pljeskali o tlo i skandirale su. Zastala je na trenutak jer je bio red na Blanku. Ona

je u ovoj igri bila neosporno najbolja u celoj školi, skakala je tako vešto da je mogla da ostane i po nekoliko minuta a da se ne saplete. Druge devojčice volele su pesmice koje traže od Blanke da prozove neku drugu ili da sama sebe isključi. Blanka je, naravno, volela da ostane u igri, pa je tog jutra uspela da ih navede da skandiraju ovo:

*Sladoled voćni sa puno šlaga
Kaži mi kome ću biti draga!
A, B, C, D...*

Ako se skakačica ne saplete na neko slovo, nastavljalo se s brojevima do dvadeset, a zatim s omiljenim bojama. Blanka je sada skakala na boje, dugi crni uvojci su joj poigrali, a nije joj ni najmanje smetalo što je u sandalama s debelim đonom od plute. Di nikad ne bi skakala u takvoj obući; više je volela svoje bele starke i trudila se da joj uvek budu čiste.

Prišla je Mimi, koja je vrtela konopac.

„Ovo je *drugi* put da ponavljamo boje“, rekla je Di njena drugarica. „Razmetljivica jedna.“

„Gospodin B kaže da će vam uzeti konopce ako odmah ne prekinete“, izvestila ih je Di.

„Odlično.“ Mimi je spustila ruke i konopci na njenom kraju su se opustili, a na drugom su nastavili da se vrte još trenutak-dva. Blanka se saplela.

„Zašto ste stale?“, upitala je nadureno. „Mogla sam da padnem! Osim toga, htela sam da se vratim na abecedu da bih stala na K!“

Di i Mimi zakolutale su očima motajući konopce. Blanka je bila luda za Kasperom, najpopularnijim dečakom u šestom razredu. Istini za volju, i on kao da je bio lud za njom, mada su redovno raskidali.

Di je Kasper oduvek bio drag. To nije bilo sve: oboje su znali da im je lakše nego drugima, da ne moraju toliko da se trude da bi stekli prijatelje i poštovanje. Prošle godine Di je čak razmislila da li bi trebalo da se zaljubi u Kaspera ili čak da ode korak dalje i profura s njim. Kasperovo lice bilo je privlačno i otvoreno, a pogled njegovih plavih očiju bio je blag. No, iako je to delovalo prirodno, Di o njemu nije mislila na taj način. Bio joj je više kao brat; voleli su iste stvari i gledali su napred, a ne jedno u drugo. Mnogo je prirodnije bilo da Kasper bude s nekim neobuzdanim i energičnim kao što je Blanka.

„O, bože, ko je *ono*?“, povikala je Blanka. Iako je u razredu govorila malo, na igralištu je bila bučna i bez trunke stida.

Di je i ne pogledavši znala da Blanka pita za novog učenika. „On je iz Nigerije“, rekla je nehajno motajući konopac na ruku.

„Otkud znaš?“, upitala je Blanka.

„Tako kažu učitelji.“

„Crni dečak u našoj školi – ne mogu da verujem!“

„Ššš!“, pokušala je Di da je učutka strepeći da će je dečak čuti.

S Mimi i Blankom krenula je prema postrojenim đacima noseći konopce ispod miške. Konopci su se čuvali u kancelariji gospodina Brabanta i Di je bila odgovorna za njih – a znala je da je Blanka zbog toga ljubomorna na nju, kao i zbog prijateljstva s Mimi.

„Zašto je toliko voliš kad je tako čudna?“, upitala ju je Blanka jednom.

„Mimi nije čudna“, branila je Di svoju najbolju drugaricu. „Ona je... osetljiva. Ona sve oseća.“

Blanka je slegnula ramenima i zapevušila *Krokodilski rok* dajući tako znak da je razgovor završen. Trojna drugarstva su nezgodna; neko se uvek oseća izostavljeno.

Učitelj je sigurno rekao ovom đaku gde da pođe, pošto je sada stajao na kraju reda ispred gospodina Brabanta. Blanka je dramatično stala i zanijhala se na petama. „Šta ćemo sada?“, povikala je.

Di je malo oklevala, a onda stala iza novog učenika. Blanka joj se priključila i glasno prošaputala: „Da ne poveruješ! Stavili su ga u naš razred! Čik dodirni ga ako smeš.“

„Zaveži“, prosiktala je Di nadajući se da on nije čuo. Osmotrla ga je s leđa. Novi učenik imao je glavu divnog oblika nalik glinenom ćupu nastalom na grnčarskom točku. Di je poželela da pruži ruke i uhvati je dlanovima. Kosa mu je bila kratko podšišana i ličila je na guste šumarke iznikle na oblinama brda – bila je potpuno

drugačija od modernih afro-frizura. Mada u školi niko nije nosio afro. U školi koju je Di pohađala nije bilo crnih učenika, kao što nije bilo ni crnih stanovnika u njenom susedstvu, mada je u Vašingtonu živelo toliko crnaca da je dobio nadimak Čokoladni grad. Ponekad je, kad ode s roditeljima u centar grada, viđala crnce i crnkinje s velikim afro-frizurama, a kad je kod Mimi na televiziji gledala *Soul trejn*, igrala je uz „Earth, Wind and Fire“ ili uz „Jackson Five“. Kod kuće nikada nije gledala tu emisiju; majka joj ne bi dozvolila da gleda crnce kako igraju i pevaju na televiziji. Di se dopadao Džermejn Džekson, mada više zbog širokog vragolastog osmeha nego zbog frizure. Njenim drugaricama više se sviđao mali Majkl, ali Di je smatrala da je on suviše očigledan izbor. To je bilo kao kad bi odabrala najslađeg dečaka u školi da se u njega zaljubi. Možda zato nikada nije razmišljala o Kasperu na taj način – a možda Blanka upravo zbog toga jeste. Ona je uvek bila sklona očiglednom.

„Di, ti ćeš se danas starati o našem novom učeniku.“ Gospodin Brabant je rukom pokazao na nju sa čela reda. „Pokaži mu gde je kantina, gde je muzički kabinet, gde su toaleti. Kad nešto ne razume u razredu, objasni mu. U redu?“

Blanka je zinula i munula laktom Di, koja je pak pocrvenela i klimnula glavom. Zašto je gospodin Brabant odabrao baš nju? Da li je kažnjava zbog nečega? Di nikada nije trebalo kažnjavati. Njena majka se postarala za to.

Njeni drugovi su se kikotali i sašaptavali.

„Odakle li je *ovaj*?“

„Iz džungle!“

„Aaa-aaa-aaa... Jao, to boli!“

„Nemoj da si dete.“

„Jadna Di, mora da se brine o njemu.“

„Zašto je gospodin B uzeo baš nju? Obično se dečak stara za dečaka.“

„Možda nijedan dečak nije hteo. Ja ne bih.“

„Ne bih ni ja!“

„Jeste, ali Di je ljubimica gospodina B – on zna da ga neće odbiti.“

„Pametno.“

„Čekaj malo – to znači da će ovaj dečak da sedi u našim klupama?“

„Ha-ha! Jadni Dankan, sedeće s novim učenikom! I Pati!“

„Ja ću da se premestim!“

„Gospodin B ti neće dati.“

„E baš hoću!“

„Samo ti sanjaj, drugar.“

Novi učenik se osvrnuo preko ramena. Lice mu nije bilo oprezno i namršteno kao što je Di očekivala, nego otvoreno i dobroćudno. Oči su mu bile crni sjajni novčići i radoznalo su je gledale. Podigao je obrve i razrogačio oči, a Di je prožela nekakva struja kao onda kad ju je neko čikao da dodirne električnu ogradu.

Nije mu ništa rekla, samo je klimnula glavom, on joj je uzvratilo i ponovo se okrenuo prema čelu reda. Stajali su tako, nemi i obuzeti nelagodnom. Di je pogledala oko sebe da vidi da li ih još neko i dalje posmatra. Svi su ih posmatrali. Skrenula je pogled na kuću preko puta škole – to je bila Kasperova kuća – u nadi da će svi pretpostaviti da na umu ima važnije stvari nego dečaka ispred sebe koji kao da je treperio od elektriciteta.

Onda je videla crnkinju kako stoji s druge strane žičane ograde oko igrališta, prstiju upletenih u mrežu. Bila je niska, ali je izgledala viša jer joj je glava bila umotana u crveno-žuti visoki turban. Dugačka haljina bila joj je od iste tkanine jarkih boja. Preko haljine je nosila zimski kaput iako je bio početak maja i topao dan. Gledala ih je.

„Moja majka misli da ne umem da budem novi učenik.“

Di se okrenula, preneražena što je dečak progovorio. Na njegovom mestu ona ne bi ni zucnula. „Jesi li i ranije menjao škole?“

„Jesam. Tri puta za šest godina. Ovo mi je četvrta škola.“

Di je oduvek živela u istoj kući, išla u istu školu, imala iste drugove i bila je naviknuta na udobnu familijarnost u svemu što radi. Nije mogla ni da zamisli sebe kao novu učenicu koja ne poznaje svakoga – mada će uskoro, kada pređe iz osnovne škole u nižu gimnaziju, poznavati samo četvrtinu učenika prve godine. Iako je Di u mnogom pogledu prerasla svoju školu i bila spremna da krene u novu, ponekad ju je bolelo stomak od pomisli da će biti okružena nepoznatima.

Preko puta njih, iz drugog reda šestog razreda, Mimi je iskolačenih očiju pratila njihov razgovor. Di i Mimi su oduvek išle u isti razred i Di je bolelo što su poslednje godine u osnovnoj školi dodeljene različitim učiteljima, pa nije mogla stalno da bude sa svojom najboljom drugaricom, nego su se viđale samo na igralištu. To je takođe značilo da će Blanka, koja je išla u razred sa Di, pokušati da joj se približi, što je sada i radila – doslovno se naslanjala na nju i gledala novog učenika. Blanka je uvek dodirivala ljude, grlila ih, igrala se njihovom kosom, češala se o dečake koji joj se sviđaju.

Di ju je stresla sa sebe kako bi se bolje usredsredila na novog učenika. „Ti si iz Nigerije?“, rekla je želeći da pokaže kako već zna nešto o njemu. *Možda si drugačije boje*, mislila je, *ali ja te poznajem*.

Dečak je odmahnuo glavom. „Ja sam iz Gane.“

„Oh.“ Di nije imala pojma gde je Gana, samo je smatrala da je sigurno u Africi. On je i dalje delovao prijateljski, ali izraz mu se skamenio na licu i postao manje iskren. Di je bila odlučna da mu pokaže da zna ponešto o afričkoj kulturi. Mahnula je glavom prema ženi iza ograde. „Da li tvoja mama nosi dašiki?“ Znala je tu reč jer joj je za Božić njena tetka hipik poklonila pantalone s takvom šarom. Da je obraduje, Di je nosila pantalone za božićnom večerom i morala je da istrpi majčino mrštenje i zadirkivanje svog starijeg brata da je obukla stolnjak iako već imaju jedan na stolu. Posle praznika gurnula je pantalone u dno ormara i od onda ih nije ni dotakla.

„Dašiki je košulja kakvu nose muškarci u Africi“, rekao je dečak. Mogao je da se naljuti ili da joj se naru-ga, ali je samo izneo činjenice. „Ponekad dašiki nose i crni Amerikanci kada žele nešto da dokažu.“

Di je klimnula glavom, mada se zapitala šta to crnci žele da dokažu. „Mislim da ih je grupa 'Jackson Five' jednom nosila na televiziji.“

Dečak se nasmešio. „Ja sam mislio na Malkolma Iksa – on je jednom nosio dašiki.“ Sada joj se činilo da je malo zadirkuje. Di je otkrila da joj to ne smeta ako mu zbog toga ukočeni kruti izraz nestane s lica.

„Moja majka nosi haljinu od kenté“, nastavio je. „To je tkanina iz moje zemlje.“

„Zašto je obukla kaput?“

„Kad nismo u Gani, hladno joj je čak i kad je napo-lju toplo.“

„Da li je i *tebi* hladno?“

„Ne, meni nije hladno.“ Dečak je govorio punim zva-ničnim rečenicama, onako kako su Di i njeni drugovi govorili jednom nedeljno na času francuskog. Naglasak mu nije bio američki, mada se služio nekim američkim frazama. Više je ličio na britanski. Njena majka je volela da gleda televizijsku seriju *Gore, dole*; ovaj dečak pomalo je govorio kao ti glumci, mada ne toliko odsečno i otme-no, nego melodičnije, verovatno zbog svog maternjeg jezika. Pune rečenice, izgovaranje reči bez skraćivanja, pevuckavi ton, otvoreni samoglasnici – zbog svega toga Di je došlo da se nasmeši, ali nije htela da bude neučtiva.

„Hoće li doći po tebe posle škole?“, upitala je. Njena majka nikad nije dolazila u školu osim na roditeljske sastanke. Nije volela da izlazi iz kuće.

Dečak se ponovo osmehnuo. „Naterao sam je da mi obeća da neće doći. Umem sam da se vratim kući.“

Di mu je uzvratila osmeh. „Tako je verovatno najbolje. Samo decu s igrališta za mlađe roditelji dovode i odvođe iz škole.“

Zazvonilo je drugo zvono. Učitelji četvrtog razreda su se okrenuli i povelili svoje učenike da uđu u školu. Onda će poći peti razred i na kraju šesti.

„Hoćeš li da ti ja ponesem konopce?“, upitao je dečak.

„O, ne, hvala ti – nisu teški!“ Bili su pomalo teški. Nikad joj se nijedan dečak nije ponudio da ih ponese.

„Molim te.“ Dečak je pružio ruke i ona mu je dala konopce.

„Kako se zoveš?“, upitala ga je dok se njihov red spremao da krene.

„Osei.“

„O...“ Ime je zvučalo toliko strano da Di nije imala za šta da se uhvati, kao da se penje uz potpuno gladak zid.

On se nasmešio njenoj zbunjenosti, očigledno naviknut. „Lakše je da me zoveš O“, rekao je i uveo svoje ime u dobro poznatu oblast slova. „Meni ne smeta. Čak me i moja sestra ponekad zove O.“

„Ne, mogu ja da izgovorim tvoje ime. O-se-i. To je ime iz tvog jezika?“

„Da. Znači 'plemeniti'. Kaži mi kako se ti zoveš, molim te.“

„Di. Skraćeno od Danijela, ali svi me zovu Di.“

„Di. Kao slovo D?“

Klimnula je glavom. Gledali su se i ova jednostavna veza s prvim slovom njihovih imena naterala ih je da prsnu u smeh. O je imao divne ravne zube, a taj ble-sak beline na njegovom tamnom licu podstaknuo je nešto u njoj.

Iako je okretao vrtešku i terao četvrtake da vrište, Ijan je odmah spazio novog dečaka. Ijan bi uvek primetio svakoga ko kroči u njegovo carstvo, jer igralište je pripadalo njemu. Bio je gospodar igrališta čitave godine, otkako je krenuo u šesti razred, i nije bilo starijih učenika. Mesecima je uživao u svom carstvu. Svaki novi dečak predstavljao je opasnost po njegovu vlast. A *ovaj* novi učenik, pa...

Ijan nije bio najviši učenik šestog razreda, a nije bio ni najbrži. Nije mogao najdalje da šutne loptu, da skoči najviše pod košem niti da se najviše puta podigne na prečki. Retko se javljao na času, crteže mu nikad nisu krasile zlatne zvezdice, na kraju godine nije nagrađivan za najlepši rukopis i nije se isticao u matematici ili vladanju. Svakako ne u vladanju. Nije bio ni najomiljeniji među devojkicama – ta čast pripadala je Kasperu.

Ijan je bio najlukaviji. Najproračunatiji. Najbrže je reagovao na nove okolnosti i okretao ih u svoju korist. Kad se zametne tuča, Ijan se kladio na ishod i starao se da se učesnici ne uplaše i ne odustanu. Umeo je dobro da proceni ko će pobediti. Ponekad se kladio i na to koliko će tuča trajati i koji učitelj će je prekinuti. Često je naplaćivao opklade u slatkišima, koje je kasnije prodavao – nije voleo slatko. Ponekad je otimao od drugih učenika novac za užinu, a ponekad je pak branio mlađe učenike od otimačine i uzimao im procenat. Voleo je da zapetljava stvari i primorava druge da nagađaju. Nedavno je ubedio roditelje da mu dozvole da otvori račun u banci. Nisu ga pitali kako je prikupio toliki novac. Njegova braća bila su ista takva u njegovim godinama.

Kad je razred trčao oko škole na času fizičkog, Ijan se javljao da se vrati i pokupi sporije učenike; to mu je pružalo priliku da vidi šta se događa u spoljnom svetu tokom dana – ko raznosi poštu, ko pere kola, ko ostavlja vrata otvorena dok orezuje ruže u bašti. Ijan je motrio kako da nešto iskoristi.

Nije uvek procenjivao tačno.

Pre nekoliko dana, na primer, niotkuda je naišla oluja. Ijan je podigao ruku dok je gospođica Loud pokušavala da objasni razredu šta je to jednakokraki trougao. Po narandžastom kostimu imala je bele mrlje od krede i izgledala je zbunjeno kao da je i njoj samoj geometrija nerazumljiva. Ućutala je, zatečena jer se Ijan retko javljao na času. „Izvoli, Ijane?“

„Gospođice Loud, počinje kiša, a zastava je podignuta. Mogu li da odem da je spustim?“

Gospođica Loud je pogledala kroz prozor u zbijene tamne oblake i američku zastavu koja se čitav dan vijorila ispred škole. „Za zastavu su zadužene devojčice iz razreda gospodina Brabanta. Ti to znaš.“

„Da, ali one su prespore. Osim toga, gospodin Brabant danas nije tu da ih podseti. Ako odmah otrčim, zastava neće pokisnuti.“

Gospođica Loud je malo oklevala, a zatim klimnula glavom prema vratima. „U redu – samo požuri. I povedi nekoga sa sobom da ti pomogne da je saviješ.“

Postoje brojna pravila o američkoj zastavi: ne sme da ostane na jarbolu noću ili po kiši, ne sme nikada da dodirne tlo, s njom se postupa uz duboko poštovanje. Ijan je sa zavišću gledao kroz prozor kako Di i Blanka svakog dana pre i posle časova odlaze do jarbola razmećući se dodeljenom čašću. Obično su bile pažljive, ali Ijan je video da su ponekad nemarne i da ugaio zastave dodiruje zemlju. Čuo ih je kako pevaju – ponekad rodoljubive pesme, ali često i pesme s radija. Nisu žurile, otezale su, ćeretale i smejele se.

Odabrao je Mimi da pođe s njim, na zaprepašćenje svih – gospođice Loud, Roda, većine drugih dečaka i svih devojčica koje su se zakikotale krijući usta šakom. Mimi pak nije delovala samo zaprepašćeno, nego i uzbuđeno i pomalo uplašeno. Do petog razreda devojčice i dečaci ponekad su se igrali zajedno i sklapali prijateljstva. No,

tokom poslednje dve godine osnovne škole razdvojili su se i držali se isključivo svog pola – kada nisu provodili ukradene trenutke van pogleda učitelja iza sale za fizičko ili u uglu dvorišta među stablima koja su pružala malo hlada po sunčanom danu. Prošle sedmice Ijan je iza sale za fizičko prebacio ruku Mimi preko ramena i spustio joj šaku na visoke napupele grudi, ali Rod ga je onemogućio da krene dalje ponudivši da spusti farmerke i gaće i pokaže devojčicama šta ima. Mimi je zacičala s ostalim devojčicama i izvukla se iz Ijanovog zagrljaja – preko volje, osetio je.

Dok je išla za njim prema jarbolu, kiša je pljuckala, mada se ono najgore tek pripremalo u oblacima. Ijan je dobro pazio da joj ne posveti suviše pažnje, pa je usredsređeno odvezivao konopac s metalne kuke pričvršćene za jarbol u visini struka. Onda je spustio zastavu. „Uhvati drugi kraj“, naredio je.

Mimi ga je poslušala i uhvatila dva ugla kad su se spustila. Ijan je otkao drugu dva ugla od konopca, a onda su među sobom zategnuli zastavu kao čaršav. Ijan je gledao Mimi trenutak duže nego što je bilo potrebno, a ona je stajala nepomično, razrogačenih očiju. U kristalnom plavetnilu njenih očiju plivale su tamne tačkice, pa su joj oči neobično svetlucale i ometale mu pažnju. Bila je pegava kao i svi riđokosi ljudi – verovatno poreklom Irkinja – imala je široka usta, a usne joj nisu sasvim pokrivala proteze koje su joj svetlucale preko zuba. Crte su joj bile suviše nepravilne – oči predaleko usađene,

usta prevelika, čelo preširoko – da bi je smatrali lepom. Pa ipak, u Mimi je bilo nečeg neodoljivog. Već sedam godina išli su zajedno u školu. Ijan je jednom u trećem razredu naleteo na nju i oborio je, ali donedavno nije obraćao previše pažnje na nju. Odabrao ju je zato što je bila nalik njemu – za korak odvojena od svih ostalih na igralištu. Iako je imala stariju i mlađu sestru koje su delovale normalno, iako je bila najbolja drugarica popularne Di, često se činilo da je Mimi sama sa svojim mislima, čak i kad je preskakala konopac ili igrala školice. Pratio ju je glas da nije sasvim pri sebi, da gubi svest u pogrešnim trenucima, da govori malo, ali zapaža sve. Možda ga je upravo to i privuklo – želeo je ćutljivicu.

Pokretom desne šake pokazao joj je da treba da presaviju dužu ivicu zastave na trećinu; onda su preklopili i drugu stranu. Ijan je ponovo predugo gledao Mimi i ona je pocrvenela. „Ti savij“, rekao joj je. „Umeš li?“

Mimi je klimnula glavom i preklopila svoj kraj ukoso da dobije trougao. Zatim je presavila zastavu još jednom, pa još jednom, primičući se Ijanu. On je svoj kraj držao uz grudi kako bi Mimi morala sasvim da mu priđe. Kad je bila na korak od njega, spremna za poslednje presa-vijanje, Ijan je cimnuo zastavu i povukao Mimi k sebi. Grudima su gnječili platneni trougao dok je žudno tražio njene usne. Sudarili su se zubima i Mimi se trgnula, ali nije mogla da ustukne kako zastava ne bi pala na tlo.

Njena proteza žuljala mu je usta, ali pribrao se, čvrsto pritisnuo usne na njene i počeo da sisa. Trenutak-dva

kasnije Mimi je odgovorila, pa su stvorili vakuum i mnogo pljuvačke, mada ona nije potpuno otvorila usta, pa Ijan nije mogao da joj ubaci jezik. *Ljubila se i pre*, shvatio je Ijan – i ta pomisao nije mu se dopala. Odmakao se iako je uživao i dešavalo mu se nešto prijatno, što je ona svakako zapazila. Uzeo je zastavu od nje, presavio je poslednji put i drugi kraj uvukao u prevoj kao kad deca prave papirne trougliće za stoni fudbal. „Ne bi trebalo da se ljubiš sa drugima“, rekao je.

Mimi se malo iznenadila, možda i prestrašila. „Pa i nisam.“

„Ne umeš da lažeš. Ljubila si se s drugima – s Filipom, s Čarlijem, s Dankanom, čak i s Kasperom.“ Ijan je nagađao i pogodio je bar jedno ime, mada nije tačno znao koje. Mimi je oborila glavu; kiša se pojačala, kapi su joj padale na lice, pa je izgledala kao da plače.

„Ako misliš da se zabavljaš sa mnom, bolje ti je da ni ne gledaš druge dečake. Hoćeš li da se zabavljaš sa mnom?“

Mimi je klimnula glavom.

„Onda otvori usta kad se ljubimo da ti gurnem jezik.“

„Naići će devojčice iz razreda gospodina Brabanta – videće nas.“

„Neće. Gledao sam ih – treba im čitava večnost da izađu. Zastava im uvek pokisne, pa Di mora da je nosi kući i da je suši u mašini. Hajde.“

Ponovo je prislonio usne na njene. Kad je otvorila usta, gurnuo joj je jezik duboko i pribio je uz jarbol

da joj palaca po zubima, obrazima i jeziku. Privijao se bokovima uz nju kako bi ga osetila.

Kad su se razdvojili, oboje su bili zadihani. Od poljupca se Ijanu zavrtele u glavi i prvi put se osetio slobodno. Konopac je mlatao na kiši. Ijan ga je uhvatio, pogledao oko sebe i pružio Mimi zastavu. „Odmakni se, hoću nešto da ti pokažem.“ Omotao je kraj konopca oko podlaktice i potrčao odmakavši se od jarbola tako da se konopac zategnuo. Onda je poskočio i zavrteo se u vazduhu oko jarbola. Dočekao se na noge, ponovo potrčao, skočio i poleteo. Kiša je nestala, i Mimi, i škola; osećao je samo da leti.

Kad je izgubio zamah i spustio se, Mimi ga je posmatrala držeći zastavu na grudima. Ijanu je bilo tako lepo da je odlučio da bude velikodušan. „Hoćeš ti da probaš? Hajde, zabavno je.“ Uzeo je zastavu od nje i pružio joj konopac. „Potrči pa skoči.“

Mimi je oklevala. „Gospođica Djuk može da me vidi. Ili učitelji, uhvatiće nas.“

Ijan je prezrivo frknuo. „Niko ne gleda. Zauzeti su trouglovima. Nećeš?“

Mimi kao da je prelomila; odjednom je potrčala i skočila uvis dalje od jarbola, smejala se kad su joj se stopala odvojila od tla. Ijan je nikad nije video srećniju. Kao retko kada nasmešio se, na trenutak. Kad je stala, poljubio ju je, ovog puta nežnije. Razdvojili su se upravo kada su Di i Pati izašle da spuste zastavu. Di ih je čudno pogledala, očigledno iznenađena što ih vidi zajedno,

mada Ijan nije bio siguran je li videla i poljubac. No, to nije ni bilo važno. „Prespore ste“, izjavio je i razmetljivo prošao pored njih sa zastavom ispod miške. Mimi je pošla za njim, zajapurena.

Nažalost, i Ijan je bio prespor – zastava je pokisla iako je izašao da bi to sprečio. Gospođica Loud je stegnula trougao koji je spustio na njen sto i namrštila se.

„Je li to jednakokraki trougao, gospođice Loud?“, upitao ju je želeći da joj odvrati pažnju.

„Oh!“ Njegova učiteljica zaškiljila je u zastavu. „Ne znam. Ali, ovo je... Dženifer, odnesi zastavu u razred gospodina Brabanta.“

„Ja mogu da se postaram za zastavu“, ubacio se Ijan. „Mogu da je podignem kad kiša stane i da je spustim posle časova.“

„Radije bih da taj zadatak obavi neko iz razreda gospodina Brabanta. Idi na mesto, Ijane. Dovoljno je prekida za danas.“

Ijan je opsovao samog sebe što se vrteo oko jarbola. To zadovoljstvo stajalo ga je prilike da stekne novu povlasticu – mada je podozrevao da bi se gospođica Loud uvek pokorila gospodinu Brabantu.

Prvo zvono oglasilo se na igralištu i Ijan je zgrabio šipke vrteške da je uspori. Jednom dečaku na vrtešci kao da je pripala muka. Ijan se podrugljivo iscerio i ponovo ubrzao vrtešku. „Daj mi deset centi da je zaustavim“, rekao je